

Cora Harrison

Jane ♥♥♥♥♥
Austenová
bola moja
najlepšia
kamoška

Jane ♡♡♡♡♡
Austenová
bola moja
NAJLEPŠIA
kamoška

Corall
Cora Harrison
Corall

Jane ♥♥♥♥♥
Austenová
bola moja
NAJLEPŠIA
kamoška

slovart

*Venujem svojej dcére Ruth Masonovej,
ktorá odmalička zbožňuje romány Jane
Austenovej.*

Copyright © Cora Harrison 2010

Illustrations copyright © Susan Hellard 2010

Translation © Lucia Nižníková-Kollárová 2014

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2014

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat
ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými,
alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve
prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému
a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Utorok 12. januára 1796

Najdrahšia Jane,

včera som v podkrovi našla svoje staré denníky a práve tento som čítala takmer do rána. Posielam Ti ho, lebo si myslím, že Ťa poteší rovnako ako mňa.

Nemôžem uveriť, ako sa v tú jar roku 1791 môj život zmenil! Bolo to, akoby som vyšla z tmavej miestnosti na slnečné svetlo. S Tebou po boku som sa za ten rok veľa naučila – o živote, o láske – a o tom, ako sa príjemne zabaviť!

Pamätáš sa na mušelinové šaty zdobené kvietkami, ktoré sme mali na bále v Basingstoku? Ako sme sa naň chystali? A ako nám Eliza urobila účesy?

Toto všetko nájdeš v denníku a verím, že si čítanie vychutnáš. Teším sa, že Ťa o mesiac navštívim. Budeme spomínať na staré časy.

S láskou

Jenny

P. S. Veľmi sa mi páči Tvoja kniha o Elizabeth Bennetovej a jej sestrách! Tvoj otec má zrejme pravdu. Určite by si ju mala vydať, a keď sa tak stane, každému sa budem chváliť, že Jane Austenová bola moja najlepšia kamoška!

MÔJ DENNÍK

Pondelok 7. februára 1791

Jane vyzerala, akoby mala každú chvíľu zomrieť.

Je strašné vôbec to napísať: *Jane vyzerala, akoby mala každú chvíľu zomrieť.* No ešte horšie je, keď sa vám táto myšlienka podchvíľou ozýva v hlave.

Sedím v studenej izbe a dívam sa na Jane. Jediné svetlo v miestnosti je svit pouličnej lampy. Celkom to stačí, lebo Janeina posteľ stojí hneď pod oknom. Vidím jej tvár. Je červená. Trvá to už niekoľko dní. Nočná čiapka sa jej zošuchla z hlavy, tmavé kučeravé vlasy polepené od potu sa jej rozprestierajú na vankúši. Oči má doširoka otvorené, no nie je v nich nič. Hľadá na mňa, nespoznáva ma, len stále čosi šepce spuchnutými, popraskanými perami. Keď sa jej dotknem, celá horí. Má horúčku. Takú, akú mala pred mesiacom pomocnica z kuchyne Becky, no tá sa za pár dní vystrábila.

Stav Jane sa však nezlepšuje.

A ja sa bojím.

Pani Cawleyová je majiteľkou školy. Je za nás všetky zodpovedná. Prečo sa nestará o Jane?

Vôbec o nej nechce hovoriť, ani o jej chorobe. Predstiera, akoby Jane nebola chorá.

Ani raz za ňou neprišla.

Posiela za Jane iba Becky.

Aj Becky sa bojí. Videla som jej to dnes na očiach, keď priniesla liek od doktora.

Viem, že musím niečo urobiť. Nemôžem nečinne sedieť, civieť na Jane a písať si denník. Je jedenásť hodín večer. Naokolo vládne ticho, lebo pani Cawleyová nariačila, aby dnes všetci išli do postelí o čosi skôr. Ušetrí tak drevo do kozubov a sviečky. Všetky dievčatá už spia, iba ja bdiem. Jane sa zmieta v horúčke, jej prerývané dýchanie pripomína rapkáč nočného strážnika.

Som vyľakaná. Prosila som pani Cawleyovú, aby poslala po Janeinu mamu a otca. Teta Austenová by určite vedela, čo robiť. Spomínam si, ako mi mama vravievala, že jej sestra je skvelá ošetrovatel'ka a v komore má police s liečivými bylinkami. Som si istá, že Jane by sa polepšilo, keby tu mala mamu. Neverím tomu doktorovi, čo sem chodí každý deň. Má špinu za nechtami, a keď chce zistiť, ako sa má Jane, sotva sa k nej priblíži. Vždy len nechá na stole fľaštičky s tekutinou, ktorá páchne ako decht a plávajú v nej rozmrvené bylinky.

Musí prísť Janeina mama. Musí prísť Janeina mama. Musí prísť Janeina mama.

Preto som jej napísala. Ešte ráno, keď sme mali štúdium na izbách a slúžky upratovali v triede, sa mi podarilo zosmoliť list. Dokonca som nenápadne potiahla kúsok pečatného vosku zo stola pani Cawleyovej. Roztopila som ho nad sviečkou, nik ma nevidel. Úhladne zložený papier je už trochu obchytaný, a ak ho budem ešte chvíľu nosiť pri sebe, vosková pečať sa zlomí a odpadne.

Znova skontrolujem adresu, ktorú som napísala na zadnú stranu čo najčitateľnejšie:

*Pani Austenová
Steventonská fara
Steventon,
grófstvo Hampshire*

Dopoludnia som sa pokúsila podplatiť Becky, aby list odniesla na poštu, ale odmietla, ozaj sa bojí pani Cawleyovej. Počula, ako na mňa pani Cawleyová kričala, keď som povedala, že by bolo treba napísať Janeinej mame. Zostáva len jedna možnosť...

Odkedy som zosnovala tento plán, stojím pri okne už tretí raz. Na ulici je stále svetlo a hluk. Práve prešiel okolo mladý dôstojník v červenom kabáte, so šablou na páse. Spomeniem si, ako mi Jane povedala, že jej brat chce vstúpiť do armády. Och, keby tu teraz bola jej rodina! Vonku sa motajú ľudia, nikoho nepoznám. Musím to urobiť! Do smrti by som si neodpustila, keby Jane zomrela v tejto studenej izbe v Southamptone a jej mama by v posledných chvíľach nebola pri nej.

Jane vďačím za veľa.

Nechcem ani pomyslieť, čo by sa so mnou stalo v tejto príšernej škole, keby tu nebola ona. Moja najlepšia priateľka.

Z tej zimy, zúfalstva a nedostatku jedla by som možno dostala suchoty. Čo možno, určite.

Zomrela by som alebo by som sa zbláznila.

V mysli sa mi premietajú všakové obrazy:

Jane v deň, keď sme sem prišli – robí si žarty z desivo pôsobiacej izby, a ja so slzami na krajíčku, lebo môj brat a jeho žena ma sem poslali, aby sa ma zbavili. Jasne počujem jej hlas – vraví, že na tomto mieste páchne smrť. A potom sa pýta, kde sú asi schovaní upíri, a smeje sa nad obrovskou plesnivou hubou, ktorá sa rozprestiera v tmavom kúte miestnosti.

Jane napodobňuje učiteľky, keď nás hrešia a trestajú. „Vieš, Jenny, slečna Nashová je elegantná a krásna žena, akurát chodí ako kačka a tvár má ani rozpučený zemiak...”

Jane sa ma zastáva, keď si Lavínia utahuje z mojich šiat, a predstiera, že je utajená pijanka...

Jane rozpráva príbehy o svojej rodine – o piatich bratoch a sestre Cassandre, aby som toľko nemyslela na hlad a zimu...

Jane prehovorí kuchárku, aby jej nabrala horúcu vodu do fľaše, a tú mi strčí do postele, aby mi ju trochu vyhrial, keď mi je zima...

Jane vyklzne dverami z kuchyne a od pekára na ulici kúpi ešte horúce koláčky len pre nás dve...

Jane po nociach nahlas číta romantické príbehy... o dievčine, ktorej tvár bola jej osudom...

Jane sa na mne smeje, ako sa tvárim, keď na večeru dostaneme tenušký okruštek chleba a pohár riedeného mlieka, a poznamená, že pre takého švába je to sedemchodová hostina.

Čo by som si bez nej počala?

Len čo na stránkach uschne atrament, schovám denník pod Janein vankúš pre prípad, že by som sa náhodou nevrátila. Ak tu ráno nebudem, aspoň sa dozvedia, kde ma majú hľadať.

Aj to, prečo som odišla.

Polnočný Southampton

Dolu schodmi...

Každý schod zavržga...

Zdá sa, mi že už-už začujem hlas pani Cawleyovej, ako kričí moje meno.

„Slečna Cooperová!“

Zastanem a počúvam. Ticho. Ruky sa mi potia, trasiem sa. Uvoľnia sa mi šnúrky na čepci, ten mi spadne z hlavy, kotúľa sa dolu schodmi a zastaví sa až pri dverách. Tie zvuky musia zbuntošiť celý dom. Nechám ho ležať na zemi, kým zápasím s kľučkou. Dvere sa napokon so škripotom otvoria.

Dnu vtrhne chladný, vlhký vzduch z ulice. Chytím čepiec za modrú stužku, no ani sa nezastavím, aby som si ho dala na hlavu. Opatrne zavriem dvere, modlím sa, aby sa do domu nevlámал zlodej, kým budem preč. Bežím po ulici, v jednej ruke držím list, v druhej čepiec.

Zbadám svetlo. Predo mnou kráča nočný strážnik. Nesmiem ho predbehnúť. Čudoval by sa, čo robím v noci sama na ulici. Skryjem sa do kúta pri obchode, dám si čepiec a kráčam tak rýchlo, ako len vládzem.

Znova svetlá. Niekoľko kuriérov s horiacimi faklami, štyria muži nesú ženu na honosných nosidlách. Cez okno zazriem vysoký napudrovaný účes, hlboký nazberkaný výstrih na žltých šatách. Nosidlá sú čier-

no-zlaté, no žrde v rukách mužov majú otlčené konce. Vklíznem pod blízku bránu a obrátim sa k nim chrbtom. Bez povšimnutia prejdú okolo mňa. Kroky slabnú a strácajú sa v tme.

Vzápätí sa na ulicu vyrojí skupinka rozrehotaných námorníkov. Southampton je ich plný. Oni sem privliekli horúčku – povedala to pomocnica z kuchyne. Námorníci sú na opačnej strane cesty, nenápadne sa skryjem za strom, nehybne stojím so sklonenou hlavou, aby mi čepiec zakrýval tvár. Musím počkať, kým prejdú, potom odbočím doľava, prebehnem dvoma úzkymi uličkami a zamierim do Bargatu.

Pošta sa nachádza v Bargate. Poštový voz vyráža o polnoci, to viem. Mám dosť času. Vykuknem spoza stromu, aby som sa uistila, že námorníci odišli, už ich nepočujem.

Vtedy sa stane čosi desivé. Stále sú tam. Pijú z krčahov – preto sa prestali rozprávať. Okolo prejdú ďalšie nosidlá. Fakla v ruke nosiča mi ožiari tvár. Zažmurkám. Z druhej strany cesty sa ozve krik.

„Pozrite, čo som našiel!“ zavolá jeden.

„Malá krásavica!“ skríkne druhý. Vyzerá opitý.

„Poď k nám, krásavička. Zabavíme sa.“ Námorník položí krčah na zem a pustí sa cez ulicu. Pritisnem sa k stromu. Srdce mi prudko búcha, v ústach mám sucho. Chcem kričať, no z hrdla mi nevyjde ani hlások. Občas mávam hrozné sny, snažím sa vykriknúť, ale nejde to. Je chladná noc, no po chrbte mi steká pot.

Vtedy sa ozve dupot konských kopýt. Z dolného konca sa vyrúti otvorená brička, ťahá ju pár sivých koní. Sedia v nej dvaja muži. Podľa uniforiem predpokladám, že tú to námorní dôstojníci.

„Prrr!“ zvolá jeden, kone zastavia, podkovy sa šmýkajú na ceste, škripu. Na okamih mám pocit, že som stratená, že ma vtiahnu do bričky, tak ako sa to stalo Clarisse z románu, ktorý mi požičala Jane. To bude môj koniec.

Ale oni sa neďívajú na mňa.

Nahnevane kričia, no tie výkriky nepatria mne. Karhajú námorníkov, že pijú na ulici, že robia hanbu svojej uniforme, kážu im, aby sa okamžite vrátili na loď.

Vráti sa mi odvaha. Šaty mám dosť krátke, spodnička mi siahá sotva po členky. Pustím sa do behu a utekám, čo mi sily stačia. Bežím po High Street, od chrbta ku mne doliehajú rozčúlené výkriky, no hlasy patria mladým dôstojníkom, napomínajú opitých námorníkov. Nikto si ma nevšimol.

Zabočím do uličky.

Obávala som sa, že tam bude tma, no približne na polceste stojí hostinec a v každom okne sa svieti. Dokonca sú otvorené dvere, cez ne na dlažbové kocky preniká pruh svetla. Po špičkách prebehnem po hrboľatom chodníku. Len čo miniem hostinec, znova zrýchlim, ale drsné hlasy znútra vo mne vyvolávajú strach.

V hostinci sa nenazdajky rozhostí ticho. Zľaknem sa, že ma zbadali, a prekĺznem do temných verají. Ško-

da, že nemám čierny plášť. Ten môj má svetlomodrú farbu a pod ním až šokujúco žiari biela spodnička. Snažím sa ju prekryť šatami, no aj tie sú belasé a iste ich dobre vidieť oproti temným dverám.

Do ticha zakvília husle, ktosi začne spievať – príšernú, vulgárnu pieseň, no nevšímam si to. Muž spieva tak hlasno, že keď sa k nemu pridajú ostatní, určite ma nik nemôže počuť. Kráčam rýchlo, ale neutekám, celý čas som tvárou obrátená k stene.

Som na konci uličky. Stojí tam dom, pred vchodom horí pochodeň. V každom okne sa svieti. Predizbu osvetľuje olejová lampa. Nemajú zatiahnuté závesy, takže svetlo z miestnosti zalieva ulicu. Chvíľu čakám. Srdce sa mi trepoce v hrudi. Navrávam si, že len odychujem, aby som sa upokojila, no viem, že v skutočnosti nemám odvahu ísť ďalej. Za klavirom sedí mladá žena. Keď obrátim hlavu, všimnem si, že je len o niečo staršia ako ja – môže mať sedemnášť rokov. Má krásne tmavé kučeravé vlasy, niekoľko prameňov prichytených navrchu hlavy, ostatné jej splývajú na pleciah a padajú do čela. Je odetá v svetložltých šatách, okolo krku má perlový náhrdelník. Hoci okno je zatvorené, počujem klavír a vysoký sladký hlas spieva pieseň o láske.

Ešte jedna ulička a budem v Bargate. V diaľke sa ozýva hlas strážnika: „Odbilo pol dvanástej!“

Len pol dvanástej! To je dobre – ešte mi zostáva pol hodiny a Bargate nie je ďaleko. Chvíľu tam postávam.

Neviem prečo, ale pred týmto osvetleným domom sa nebojím. Lenže potom akási žena so staromódne napudrovanými vlasmi *prichytenými* na temene podíde k oknu. Chytí šnúru od závesu, pohľady sa nám na okamih stretnú. Jej sa v očiach zračí zvedavosť, mne pravdepodobne panika.

Zvrtnem sa a vojdem do ďalšej uličky. Oči si privyknú na šero, nemusím sa dotýkať múru. Zvieram ruky do pästí, nechty sa mi zarývajú do dlaní. Uvedomujem si, že by som tu nemala byť sama. Toto mesto je nebezpečnejšie než Bristol a mama by mi nikdy nedovolila túlať sa v noci po Bristole.

Viem však aj to, že musím poslať list pani Austenovej, lebo od neho závisí Janein život, preto sa nesmiem vzdať.

Vonku je čoraz menej ľudí. Očami hľadám budovu pošty. Už musí byť blízko. Raz som okolo nej prechádzala, no teraz ju nevidím. Tak sa sústredím, aby som ju zazrela, že si nevšimnem muža so šablou kráčajúceho oproti. Obzerá sa okolo seba, ruka mu spočíva na rukoväti. Zatiaľ ma nezbadal. Zastanem, no nemám sa kam ukryť.

Muž vytasí šablou a skríkne: „*En garde!*“ Potom niečo zamrmle. Stojím ani prikovaná a dívam sa, ako sa plamene z pouličných svetiel odrážajú v lesklej čepeli. Vytrčí ju proti mne a zatacká sa. Nemôžem sa ani pohnúť. V ústach mám sucho, v nohách ťažobu. Som ako ochrnutá. Muž znova vykrikuje. Hľadá priamo na mňa,

no podľa toho, ako čudne sa tvári, sa domnievam, že ma nevidí. Nevidí šestnásťročné dievča, na svoj vek trochu nízke, vidí len nepriateľa. Nerozumiem, čo kričí, no uvedomujem si, že musím čo najrýchlejšie zmiznúť. Muž stiahne šablú k zemi, pozorne si obzerá čepeľ. Rozpráva sa sám so sebou, hlasno, nahnevane. Znova tasí zbraň, oceľ sa zaleskne vo svetle fakiel. Rýchlo sa otočím a rozbehnem sa opačným smerom. Zábradlie pred domami a obdĺžniky svetla prenikajúceho cez okná sa mi rozmazávajú pred očami. Mäkké topánky mi plieskajú o dlažbové kocky. Cítim bolesť na prsiach, ledva lapám dych.

Otočím sa.

A narazím na ďalšieho muža.

„Čo sa robí?“ povie trochu vyľakane. „Prenasleduje vás niekto, mladá dáma?“

Pevne ma drží za rameno a ja sa mu nebránim. Len čakám, srdce mi prudko bije. Chcem sa vzoprieť, chcem, aby ma pustil, ale v nohách cítim takú slabosť, až sa čudujem, že ma vôbec držia. V tej chvíli okolo nás prejde nebezpečný muž so šablou a mieri k osvetlenej ulici v Bargate. Cez tvár sa mu od oka až k brade ťahá škaredá jazva. Vôbec si nás nevšímne, stále sa obzerá, hundre si popod nos. Má čudné oči. Celkom jasne ich vidím vo svetle fagle pri bráne domu vedľa cesty.

„Fííí!“ zahvízda muž, pustí mi ruku a zľahka sa ukloní. „Ten chlapík vyzerá nebezpečne.“ Lepšie sa

môjmu ochrancovi prizriem a uvedomím si, že sa ho až tak nebojím. Je vysoký, impozantný, napočudovanie veľmi mladý. Presne tak si predstavujem niektorého z Janeiných bratov. Pohľady sa nám stretnú, usmeje sa a ten úsmev je taký vlúdny a jeho pohľad taký láskavý, že zo mňa opadne všetok strach.

„Ste priveľmi mladá, aby ste sa sama o takomto čase túlali ulicami Southamptonu,“ povie. „Koľko máte rokov? Pätnásť? Ako sa voláte?“

„Som Jenny Cooperová a mám šestnásť,“ odvetím a usilujem sa, aby môj hlas znel nahnevane i dospelo, no cítim, že sa mi chveje.

„Kapitán Thomas Williams k vašim službám, slečna Cooperová.“ Znova skloní hlavu a ja vystrúham poklonu. Je neuveriteľne pekný, čierne vlasy sa mu krúčia na krku, v tvári žiaria tmavohnedé oči. Rada by som sa ho spýtala, koľko má rokov, ale neodvážim sa. Môže byť rovnako starý ako Janein brat James. Je zvláštne stáť sama, navyše v noci, na ulici s mužom, ktorého mi nepredstavili, s mužom, ktorého som nikdy nevidela, a ešte s jedným bláznivým, ktorý sa tacká a máva okolo seba šablou. Rozosmejem sa, lenže potom si spomeniem na úbohú Jane, ktorá blúzni v posteli a zmieta sa v horúčke, a nenazdajky na mňa doľahnú výčitky, lebo moja priateľka je chorá, a pustím sa do plaču.

„Ušli ste?“ Ustarostene sa na mňa usmeje, a na okamih sa mi zdá, akoby ma chcel objasť a utíšiť, ale to predsa nemôže, bolo by to neslušné. Napriek tomu

mám pocit, že mu môžem veriť, a cítim sa oveľa lepšie. Pokrútim hlavou.

Nočný strážnik medzitým dôjde na koniec High Street. Otočí sa a kráča smerom k nám.

„Chyťte sa ma, a keď pôjdeme okolo neho, skloňte hlavu, aby vám čepiec zakrýval tvár. A prestaňte plakať, inak sa dostaneme do problémov.“ Kapitán Thomas Williams ma vezme popod pazuchu a pomaly vykročí po High Street. Podchvíľou zastane a predstiera, že si obzerá výklady. Nepovie ani slovo, kým nám nočný strážnik nezmizne z dohľadu, aby skontroloval, či sú brány na spoločenskej sále zamknuté.

Potom kapitán zastane a zadíva sa na mňa.

„A teraz vážne,“ prehovorí. „Mali by ste sa vrátiť domov. Útek neprichádza do úvahy. Odprevadím vás. Kde bývate?“

„Ja predsa neutekám z domu!“ Takmer vykríknem, ale vzápätí stíšim hlas, aby ma strážnik nezačul.

„Kam teda idete?“ Usmieva sa, no tvári sa ustarostene. Iste už ľutuje, že ma stretol. Zrejme nemá chuť niešť zodpovednosť za to, čo sa so mnou stane.

„Na poštu. Potrebujem poslať list.“

„Lúbostný list?“

„Nie, svojej tete.“ Ukážem mu ho, aby videl adresu.

Zatvári sa prekvapene. „Nemohlo to počkať do rána?“

„Nemohlo,“ odvetím a všetko mu vyrozprávam.